

Brezbrižneži

Sarah Wynn-Williams

Brezbrižneži

Zgodba o podjetju,
v katerem sem delala

Prevedla
Vanja Rendulić Medvešček

PRIMUS
izbrane knjige

Sarah Wynn-Williams
Brezbrižneži
Zbirka Romani

NASLOV IZVIRNIKA
Careless People

Prvič objavljeno v ZDA 2025 pri Flatiron Books,
založniški znamki Macmillan Books.

Prvič objavljeno v ZK 2025 pri Macmillan,
založniški znamki Pan Macmillan.

Copyright © Sarah Wynn-Williams 2025.
Nekatera imena so spremenjena.

Za slovensko izdajo © Založba Primus, d.o.o., Brežice 2025.

Vse pravice pridržane. Nobenega dela te knjige ni dovoljeno reproducirati ali prenašati v kakršni koli obliki ali s kakršnimi koli elektronskimi ali mehanskimi sredstvi, vključno s fotokopiranjem, snemanjem ali s kakršnim koli sistemom shranjevanja in priklica informacij, brez pisnega dovo-ljenja založnika, razen v primeru kratkih navedkov, vključenih v kritiške članke ali kritike.

Prevedla Vanja Rendulić Medvešček
Lektorirala Mateja Novak
Uredila Barbara Lipovšek
Oblikoval Žiga Valetič
Izdala in založila Založba Primus, Brežice, www.primus.si
Za založbo Damjan Racman
Tisk Digitalni tisk Primus
Naklada Tisk na zahtevo
Brežice 2026

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana
821.111(931)-94

WYNN-Williams, Sarah
Brezbrižneži : zgodba o podjetju, v katerem sem delala / Sarah Wynn-Williams ; prevedla Vanja Rendulić Medvešček. - Brežice : Primus, 2026. - (Zbirka Romani / Primus)

Prevod dela: Careless people
ISBN 978-961-7263-41-1
COBISS.SI-ID 276314371

Posvečeno Tomu

Žal mi je, da sem te vpletla v to zmešnjavo.

Posvečeno tudi babici Eileen, ki nas kar naprej opominja,
naj »živimo kot običajni ljudje in ne pozabimo uživati
takrat, ko nam gre dobro«.

»Oba sta bila brezбриžneža, Tom in Daisy – uničevala sta stvari in bitja, nato pa se umaknila nazaj v svoj denar ali svojo brezmejno brezбриžnost ali karkoli je že bilo, kar ju je držalo skupaj, in pustila drugim, da za njima počistijo nesnago, ki sta jo pustila za seboj ...«

F. SCOTT FITZGERALD, *VELIKI GATSBY**

---

*Prevedel Tomaž Metelko; op. prev.

Kazalo vsebine

Prolog	15
1. Naivno upanje	21
2. Kako »prodati« revolucijo	35
3. To bo še zabavno	50
4. »Auf Wiedersehen« za vse čase	62
5. Mala rdeča knjižica	66
6. Za kaj se zavzemamo?	73
7. Poskrbi, da se bo zabaval	84
8. Nimamo več manevrskega prostora	93
9. Gospa naivnica	111
10. Samo dobre novice	123
11. Izlet z avtomobilom	135
12. Poskusni zajec	141
13. Stockholmski sindrom	148
14. Pet navadnih smrtnikov in milijarder v igri Naseljenci otoka Catan	151

15. Preprosta zahteva	160
16. Peljimo naprej	167
17. Medtem ko se ladja potaplja, godba igra naprej	172
18. Rdeča luč za alarm	179
19. PAC-Man	189
20. Nagibanje k avtokraciji	194
21. Čas za milijarderje	202
22. Igre lakote za 0,001 odstotka prednosti	208
23. Na meji sprejemljivega	220
24. Čas za Kalifornijo	229
25. Muppetki in monsinjorji	232
26. Zlobna čarovnica z Zahoda	246
27. Taktika uličnega bojvnika	250
28. Daj vse od sebe in lezi v posteljo	260
29. Državljan Sanchez	269
30. Brezizrazen obraz	272
31. Ganljiva zgodba	278
32. Česa ne bi smeli pričakovati, ko pričakujete otroka	285
33. Ali morava govoriti o tem?	297
34. Facebookove volitve	305
35. Jezen na resnico	310

36. Državljan Kane	331
37. Ljudski človek	343
38. Naj jedo potico	348
39. Facebookov feministični klub golih pesti	354
40. Pozdrav iz Pekinga	361
41. Naš kitajski partner	367
42. Z vsem spoštovanjem, gospod senator	374
43. Deluj hitro in vmes krši zakon	382
44. Ciljanje na čustva	396
45. Riba smrdi pri glavi	403
46. Mjanmar	411
47. Lahko bi bilo drugače	429
48. Vse je samo biznis	441
Epilog	445
<i>Zahvala</i>	453
<i>Beseda o avtorici</i>	455

Brezbrižneži

Prolog

Sredi arheoloških ruševin nekje na panamski obali stojimo moja sodelavca, gruče skoraj popolnoma golih ljudi, Mark Zuckerberg in jaz. Mark ni dobre volje. Piše se leto 2015 in pravkar poteka mednarodno srečanje voditeljev držav ameriške celine. Dogodek vključuje tudi državniško večerjo, na kateri naj bi poleg Marka bili tudi politični voditelji Brazilije, Kolumbije, Kube, Kanade, ZDA in več kot tridesetih drugih držav. Marka sem spravila na dogodek zato, ker ga že nekaj časa skušam prepričati, da mora vzpostaviti odnose s politiko, toda zdi se, da se na zabavi samo midva trudiva za to.

Pod temnim nebom in nizko ležečimi oblaki se sredi ruševin, ki jih obliva šibka svetloba gorečih plamenov, razprostira rdeča preproga. Na obeh straneh preproge stojijo stražarji v starodavnih kostumih z nabranimi ovratniki in pisanimi svilenimi hlačami, v rokah pa držijo meče in sekire. Ob njih so na videz goli ljudje, za katere se ob natančnejšem pogledu izkaže, da so samo napol goli; oblečeni so v kratke, starinske kostume kožne barve. Na eni strani se zadržuje skupina, ki nosi okoli mednožja le majhne zaplate blaga, v rokah pa drži sadje. Nekoliko dlje je opaziti ljudi, ki so oblečeni kot člani nekakšnega prvobitnega Kukluksklana. Vsi naštetí stojijo pred starodavnimi utrdбами, ki tvorijo najstarejšo evropsko naselbino na pacifiški obali ameriškega kontinenta.

»Zakaj so na državniški večerji nagi ljudje?« zašepeta Mark. »Iskreno,« začnem iskati smiseln odgovor, »ne vem. To je prva taka večerja, na kateri vidim nage ljudi.«

Po neskončno dolgi rdeči preprogi se prebijamo mimo čudaških prizorov obredov, trgovanja, bojev in kdo ve česa, pri čemer moja sodelavca zaradi golote odvrčata pogled. Pa tudi statisti, ki ne nosijo kostumov, se vsakič, ko jih kdo pogleda v oči, srepo zazrejo nazaj, zato je občutek vse prej kot prijeten.

Ko prispemo v prazno jedilnico in mi uspe preveriti sedežni red, se zgrozim. Ker Mark ni državnik, so mu dodelili stol med dvema udeležencema, ki sta po čudnem naključju sorodnika predsednika Paname. Pomislim, da sta morda celo ministra, zato ju poskušam poiskati na Googlu in se hkrati pretvarjati, da je vse v najlepšem redu, a kmalu ugotovim, da na prizorišču ni mobilnega signala. Smo namreč sredi odročnega arheološkega najdišča nekje na panamski obali.

Ker ne vidim druge možnosti, vizitko z Markovim imenom na videz brezskrbno zamenjam z vizitko nekega predsednika pri boljši mizi. Kartice z imeni neopazno pospravim v torbico, da jih osebje, ki se je pravkar pojavilo in začelo hoditi naokoli, ne bi opazilo, nato pa si oddahnem in obvestim ekipo, kaj sem storila.

»Sedeti želi poleg Castra,« reče Javi.

»Pozabi na to,« mu odgovorim.

Javi je eden mojih najljubših sodelavcev. Ime mu je Javier Olivan, pri Facebooku pa je zadolžen za rast podjetja, kar pomeni, da skrbi za to, da se milijarde ljudi, ki se še niso pridružili platformi, registrirajo na njej. Javi, sicer živahen in sproščen Španec, je eden redkih ljudi v najvišji vodstveni ekipi, ki ima smisel za humor.

Ko se pojavijo voditelji držav, se začne moja naloga – »povleči na stran« čim več ljudi. Včasih sem delala na veleposlaništvu; povleči na stran je diplomatski žargon, ki pomeni

točno to, kar si predstavljate – potegniti na stran nekoga, s komer želite govoriti. Mark, ki stoji ob robu dogajanja, ni prepričan, ali se je znašel na pravem mestu. Moja naloga pri Facebooku je skrb za mednarodne stike, in če hočem biti uspešna, moram Marka vključiti v pogovore o politikah, s katerimi se srečujemo pri Facebooku in ki jih sooblikujemo po vsem svetu. Nekateri stvari, za katere mora podjetje poskrbeti na mednarodnem prizorišču, lahko opravi le direktor, toda naš se temu upira. Do tovrstnih zadev je izjemno skeptičen. In očitno je, da v njih ne uživa.

Moja prva tarča je predsednik kanadske vlade Stephen Harper. Najprej vdihnem, nato pa zberem pogum in se mu približam.

»Pozdravljeni, premier Harper,« rečem. »Ime mi je Sarah Wynn-Williams in sem iz podjetja Facebook. Verjetno se me spomnite zaradi zadev, povezanih s podatkovnim centrom in vprašanjem zasebnosti.« Vem, prvi stik ni najboljši, vendar je to vse, kar mi pride na misel. Prav imate, uvodne besede »verjetno se me spomnite« kažejo preveliko pričakovanje. S predsednikom vlade se nisva nikoli osebno srečala, in če se že spomni naših pogajanj o podatkovnem centru, ima verjetno v najboljšem primeru občutek, da smo njegovo vlado izigrali. Facebook jih je namreč prepričal, da so privolili v številne koncesije, nato pa zgradil podatkovno središče v Iowi.

Predsednik vlade strmi vame, kot da bi gledal bradavico na svojem stopalu. S kotičkom očesa opazim Javijevo olajšanje, ker sem se lotila navezovanja stikov.

»Kakorkoli že, tukaj sem z Markom Zuckerbergom.« Namerno naredim premor. Moj sogovornik si nadene skrivnosten izraz. »Bi ga želeli spoznati?«

»Ne,« odločno reče predsednik vlade Harper. »Ne bi.«

Ko tik ob sebi zaslišim razočaran »Ooooooh«, se zavem, da je Javi pravkar pripeljal Marka, da bi sodeloval v pogovoru. Harper se odpravi k drugim državnim voditeljem, z

Markom pa stojiva in se gledava. Javi reče: »Prinesel bom mojito za vsakega od nas,« in odide k baru, mene in Marka pa pusti v neprijetni tišini. »Kar dvojnega prinesi,« zakličem za njim.

Do konca druženja ob pijači se nas politični voditelji izogibajo v velikem loku in Marku se ne približa nihče več. Naš direktor ni vaje, da ga ignorirajo. Običajno ljudje tečejo za njim, ker se skoraj vsakomur zdi najbolj zanimiva oseba v prostoru. A tokrat se sredi glamurozne zabave počuti kot riba na suhem. Ko spijemo mojito, ki ga je kupil Javi, ga pošljem po novo rundo.

Nato preverim, ali je Markovo mesto za mizo še tam, in ugotovim, da so ga premestili nazaj, zato poskusim zamenjati kartice z imeni tokrat manj pomembnih predsednikov, in nemočno opazujem, kako jih v nekaj minutah zamenjajo nazaj. Ko se luči zatemnijo, kar naznanja konec časa za koktajle in začetek večerje, Marku na hitro predstavim situacijo.

»Ali moram ostati?« me vpraša z resnim obrazom.

»Ne,« odgovorim, saj se zavedam, da so se dogodki večera doslej čudno odvijali.

»Potem pa pojdimo.«

V tistem trenutku ugasnejo vse luči razen enega samega reflektorja, ki je usmerjen v predor blizu nas. Na prizorišče se požene množica konj, okrašenih s pisano svilo, ki jih jahajo nastopajoči v prefinjeno izdelanih kostumih.

Sprašujem se, kako se bomo izmotali iz zagate.

Na rdečo preprogo se ne moremo več vrniti. Na njenem koncu stoji ogromna gruča predstavnikov mednarodnih medijev, zato ne morem dovoliti, da bi Marka Zuckerberga ujeli, kako beži z večerje, organizirane za državnike. Toda drugega izhoda ni. Razen rdeče preproge in predora, iz katerega prihajajo konji, je povsod videti samo ruševine in zidove utrdbe.

Predsednik Paname vstane in pozove ljudi, naj sedejo na svoja mesta. Še zadnjič se ozrem naokrog, nato pa se odločim za drzno izbiro ter pozovem Marka in Javija ter ekipo Facebooka: »Gremo. Sledite mi.«

Obuta v visoke pete zbežim naravnost tja, od koder so prigalopirali konji. Pomislim, da mora biti v tej smeri tudi izhod. Toda šele ko opazim Javijev in Markov zgroženi pogled, medtem ko tečeta mimo mene, se zavem svoje napake. Nena doma švignejo v loku mimo nas konji; videti so prestrašeni kot mi, saj verjetno niso pričakovali, da se bo mladi direktor tehnološke družbe skozi predor porušenega gradu, cerkve, trdnjave ali česarkoli že, zapodil naravnost proti njim. Vse skupaj postane noro. Medtem ko je slišati zvok kopit, šviganje repov in šelestenje svile, v zraku pa čutiti vročo sapo gracioznih živali, pomešano z vonjem strahu, jezdec v španščini vzklikajo od presenečenja. Kmalu se predor kot po čudežu konča in na drugi strani izstopimo v temo.

Sklonim se, malo zato, da bi prišla do sape, malo zato, da ne bi ujela Markovega pogleda, in malo zato, ker nimam pojma, kakšni so varnostni ukrepi na dogodku velikega števila svetovnih voditeljev. Strah me je, da nas bodo vsak trenutek napadli ostrostrelci.

Ko se zravnjam, vidim, da stojimo sredi ogromnega polja ob starodavnem obzidju, v bližini nekaj konj, ki se, odeti v svilene oprave, lesketajo v mesečini. Mark se mi negotovo nasmehne. Ker ne vemo, kaj bi drugega, se v svečanih oblačilih v temi odpravimo čez polja brez mobilnega signala, pri čemer vemo samo to, da smo nekje v Panami. V upanju, da bomo prej ali slej prišli do ceste, se napotimo v temno divjino, pot skozi njo pa se zdi dolga nekaj kilometrov. Na koncu mi uspe uloviti šibek signal, zato takoj pokličem avto. Ko me vprašajo, kam naj ga pošljejo, odgovorim: »Po pravici povedano, nimam pojma.« Ko me Mark sliši, se začne smejati na ves glas, Javi pa se mu previdno pridruži.

Takšna so bila moja prva leta pri Facebooku. Lotevali smo se različnih stvari, ki se niso vedno izšle po pričakovanjih. Tam sem ostala sedem let, in če bi morala obdobje povzeti v enem stavku, bi rekla, da se je začelo kot lahkotna komedija, polna upanja, končalo pa z grozo in obžalovanjem. Bila sem ena tistih, ki so vodilnima v podjetju, Marku Zuckerbergu in Sheryl Sandberg, svetovali pri načrtih za Facebookovo sodelovanje z vladami po vsem svetu. Proti koncu sem le nemočno opazovala, kako se prilizujeta avtoritarnim režimom, kot je recimo kitajski, in brezobzirno zavajata javnost. Tistega dne, ko je Mark končno dojel, da je za izvolitev Donalda Trumpa v Belo hišo najverjetneje zaslužen prav Facebook, in zaradi tega skoval svoje zlovešče načrte, sem bila z njim na zasebnem letalu. Toda bolj kot makiavelistični premetenosti je bilo delo na področju politike pri Facebooku podobno svetovanju skupini štirinajstletnikov, ki so nenadoma dobili neomajno moč in ogromno denarja, nato pa potovali z letalom po svetu in ugotavljali, kaj lahko s tem kupijo oziroma dobijo. To je zgodba, ki vam jo želim povedati.